

سنجش از دور و GIS ایران سال دوازدهم، شماره اول. بهار ۱۳۹۹ Vol.12, No. 1, Spring 2020 Iranian Remote Sensing & GIS 87-100

Polarimetric Feature Comparison of Full and Dual Polarimetric SAR

Sara Attarchi.1 and Mehdi Rahnama.*20

1. Assistant prof. of Remote Sensing and GIS Dep., Faculty of Geography, University of Tehran, Tehran, Iran

2. Assistant prof. of Atmospheric Science and Meteorological Research Center (ASMERC), Tehran, Iran

Abstract

Full polarimetric SAR sensors can capture full polarimetric characteristics of targets. Therefore, in comparison with single and dual polarimetric sensors they offer more capabilities in target detection. However, operation in full polarimetric mode increases complexity, data volume and need more power. Full polarimetric sensors acquire images with less swath compared to dual mode. As a result, most of SAR sensors operate in dual mode and provide dual polarimetric images. Due to high availability, dual polarimetric images are increasingly being used in many researches. In this research, the efficiency of dual polarimetric images is compared with full polarimetric mode. The main goal is to find the best combination of two polarimetric bands which has the nearest results to full polarimetric mode.

One Advanced Land Observing Satellite / Phased Array L-band Synthetic Aperture Radar scene had been processed. The scene was multi-looked and converted to the backscattering coefficient (sigma nought, dB). The image was decomposed by cluode-pottier method into alpha and entropy components. Three different combination of two polarimetric bands were considered; HH-HV; HH-VV and HV-VV. Alpha and entropy of each dual polarimetric mode were also computed. Then alpha and entropy driven from full-polarimetric mode were separately compared with alpha and entropy of each dual mode. Since different land cover types (i.e. built-up, cropland, bare land and water) exist in the scene, the computations were done separately for each land cover type. The comparison among alpha values from full polarimetric mode and dual polarimetric mode reveals that HH-HV combination shows the best conformity with full polarimetric mode. HH-VV dual mode has the poorest results. Entropy values of HH-HV mode had the least difference with full polarimetric mode. Entropy values of HH-VV shows the weakest similarity. The MAE values of HH-HV, HH-VV and HV-VV were 0.06, 0.22 and 0.17, respectively. The findings of this research shows that polarimetric features driven from HH-HV combination are more compatible with full-polarimetric mode. In case, no full polarimetric image is available, this dual combination can be substituted. Based on quantitative results, HH-HV combination is recommended to be used in case no full polarimetric image is available.

Keywords: Full polarimetric SAR, Dual polarimetric SAR, Alpha, Entropy, Mean absolute error.

Correspondence Address: Atmospheric Science & Meteorological Research Center, Pajoohesh Blvd, Shahid Kharrazi Highway, West of Shahid Hemmat Highway, Tehran, Tell: -021- 44787651, 09128124382 Email: meh.rahnama@gmail.com

Https://doi.org /10.52547/gisj.12.1.87

جش از دور 9 GIS اران

سال دوازدهم، شماره اول، بهار ۱۳۹۹ سنجش از دور و GIS ایران Vol.12, No. 1, Spring 2020 $1 \cdot \cdot - AV$

Iranian Remote Sensing & GIS

مقايسة مؤلفههاي يولاريمتريك سار دويولاريمتريك با سار تماميولاريمتريك

سارا عطارچی و مهدی رهنما ۲* استادیار دانشکدهٔ جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران ۲. استادیار پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو، تهران، ایران

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۹/۰۲/۲۲

چكىدە

در تصاویر سار تمامپولاریمتریک، امکان شناسایی و تشخیص اهداف برمبنای خصوصیات پولاریمتریک آنها وجود دارد. بااینحال، بهدلیل پیچیدگیهای سنجنده، بیشتر سنجندههای سار در حالت دوپولاریمتریک فعالیت میکنند و فراوانی دادههای دوپولاریمتریک بسیار بیشتر از دادههای تمام پولاریمتریک است. در این تحقیق، میزان کارآیی مؤلفههای پولاریمتریک استخراج شده از حالت دوقطبی با حالت تمام پولار يمتريک مقايسه شدهاند. بدينمنظور، مؤلفههای آلفا و انتروپی در سه حالـت HH-WV، HH-WV و تمام پولار يمتريک محاسبه شده است. با هدف بررسي دقيقتر، مقادير آلفا و انتروپي بهتفكيك كلاسهاي پوشش زمين اسـتخراج شـدهاند. مقايسـهٔ مقـادير خطای مطلق میانگین بین مقادیر آلفا در حالت تمامپولاریمتریک با مقادیر حالت دوپولاریمتریک نشان میدهد که بین حالت HH-HV، با حالت تمام پولار یمتریک، کمترین خطا وجود دارد و بیشترین خطا به حالت HH-VV متعلق است. میزان خطا بین مقادیر انتروپی حالت تمام پولاریمتریک و حالت HH-VV ،HH-HV و HV-VV، بهترتیب، برابر ۰۶/۰ و ۲۲/۰ و ۱/۱۷ است. بر این اساس، حالت دوپولاریمتریک HH-HV بیشترین انطباق را با حالت تمام پولاریمتریک دارد و ترکیب باندهای همقطب HH-VV کمترین انطباق را با حالت تمام پولاریمتریک داراست. در بین کلاسهای متفاوت پوشش اراضی، مقادیر آلفای کلاس آب در حالت HH-HV بیشترین نزدیکی را با حالت تمام پولاریمتریک دارد. بین مقادیر انتروپی کلاسهای متفاوت پوشش زمین در حالت HH-HV با حالت تمام پولاریمتریک، اختلاف معناداری وجود ندارد. براساس یافتههای این تحقیق، نتیجهگیری میشود که ترکیب HH-HV به حالت تمامیولاریمتریک نزدیکتر است.

كليدواژهها: سار تمام يولاريمتريك، سار دويولاريمتريك، آلفا، انترويي، خطاي مطلق ميانگين.

* نویسندهٔ مکاتبه کننده: تهران، بزرگراه شهید همت (غرب)، بزرگراه شهید خرازی، بلوار پژوهش، پژوهشکدهٔ هواشناسی، کدپسـتی: ۱۴۹۷۷–۱۹۷۷، تلفـن: ۴۴۷۸۷۶۵۱–۲۹۷۷، ۰۹۱۲۸۱۲۴۳۸۲، دورنگار: ۴۴۷۸۷۶۷۰.

۱– مقدمه

سنجندههای سار پولاریمتریک'، تا کنون، توانایی خـود را در شناسایی و طبقهبندی عوارض سطح زمین اثبات كردهاند. این سنجندهها بهصورت تکقطبی، دوقطبے و یا قطبش کامل فعالیت می کنند. سنجندههای تمام پولار یمتریک توانایی دریافت کامل اطلاعات پولارمتریک پدیدهها را دارند. این قابلیت سبب می شود در تصاویر تمامیولاریمتریک، در مقایسه با تصاویر تکقطبی و یا دوقطبی، امکان شناسایی و تشخیص اهداف برمبنای خصوصیات پولاریمتریک افزایش پیدا کند. بااین حال، برداشت تصاویر در حالت تمام پولار يمتريک سبب کاهش عرض برداشت، افزايش پیچیدگی سیستم، افزایش حجم داده و توان مصرفی مورد نیاز می شود (Izumi et al., 2017). به همین علت، بسیاری از سنجندهها در حالت دویولاریمتریک فعالیت می کنند. دسترسی بیشتر به تصاویر دوپولاریمتریک سبب شده است، در بسیاری از مطالعات، این دادهها برای شناسایی و طبقهبندی یا تشخیص تغییرات به کار روند. برای نمونه، کاربران تصاویر دوقطبی سنتینل را، بهدلیل دسترسی رایگان و نامحدود، بیشاز پیش مورد استفاده قرار میدهند. با این حال، در بیشتر موارد، فرض بر این است که استفاده از دادههای تمام پولار یمتریک سبب افزایش صحت الگوریتمهای تفکیک، تشخیص و طبقەبنىدى يديىدەھا مىشود (Shan et al., 2011; طبقەبنىدى Cloude, 2007). درواقع، جامعة كاربران همواره انتظار دارد، در صورت وجود دادههای قطبش کامل، به صحت بیشتری دست پیدا کند. با توجه به فعالیتنداشتن برخی از سنجندهها در حالت تمام یولاریمتریک و دسترسی کمتر به این تصویر، ضروری است تطابق دادههای دوقطبی با دادههای قطبش کامل بررسی شود. طبقهبندی و تفکیک پدیدهها، فقط برپایهٔ بازپخش

آنها در باندهای و تعییک پدینتنا عنا برچیه بارپیس آنها در باندهای پولاریمتریک، کاری مشکل و چالشبرانگیز است. فهم مکانیسم پخش پدیدهها شناسایی آنها را با صحت بیشتری فراهم میکند. روشهای متفاوتی باری تجزیهٔ تصویر و استخراج

مؤلفههای پخش ارتقا یافته است. از بین انواع متفاوت روشهای تجزیهٔ تصاویر، روش کلود_ پوتیه (پاتییر)^۲ یکی از پرکاربردترین روش ها محسوب می شود که اساس آن بر محاسبة سه پارامتر آلفا، انتروپی و انیزوتروپی است. در بیشتر مطالعات صورت گرفته، مؤلفههای یولاریمتریک استخراجشده از تصاویر قطبش کامل بررسی شدهاند. مطالعات اندکی بر مؤلفههای پولاریمتریک مستخرج از باندهای پولاریمتریک تصاویر دوقطبے تمرکز کردہاند (2001;) دوقطبے تمرکز کردہاند Ainsworth et al., 2009; Turkar et al., 2011; Ji & Wu, 2015). همچنین، مطالعات محدودی مؤلفههای پولاریمتریک مستخرج از تصاویر قطبش کامل را، با مؤلف های محاسبه شده از تصاویر دوقطبی، مقایسه كر دەاند (Dhar et al., 2011; Sugimoto et al., 2013;) كر دەاند Xie et al., 2015). در اغلب مطالعات، فقط کارآیی باندهای یولاریمتریک، در دو حالت قطبش کامل و دوقطبے، مقایسـه شده است (Lee et al., 2001;) .(Simioni et al., 2019; Łoś et al., 2019

مكانيسم پخش پديده ها تابعى از طول موجى است كه سنجنده در آن فعاليت مىكند. در محدودهٔ طول موجهاى كوتاه تر و بلندتر ماكروويو، امكان انتساب اشتباه مكانيسم بازپخش وجود دارد. در طول موجهاى كوتاه تر نظير محدودهٔ C و X ماكروويو، انتساب اشتباه مكانيسم پخش حجمى به پيكسلها ممكن است. در طول موج بلند P، بيشتر پيكسلها ممكن است به خطا با مكانيسم پخش سطحى شناسايى شوند. در طول موج مربوط به باند L، مكانيسم پخش غالب به مكانيسم حقيقى نزديك تر است. توانايى نفوذ^T در ايـن طول موج نيـز سبب شناسايى و تفكيك بهتر پديده ها مىشود (2004).

هدف اصلی، در این تحقیق، مقایسـهٔ کـارآیی تصـاویر دوقطبـی بـا تمامپولاریمتریـک، در تفکیـک پدیـدههای

^{1.} Polarimetric Synthetic Aperture Radar (SAR)

^{2.} Cloude-Pottier

^{3.} penetration

متفاوت زمینی است. بر این اساس، مؤلفههای پولاریمتریک مستخرج از باندهای قطبی، در حالت دوپولاریمتریک و تمامپولاریمتریک، با یکدیگر مقایسه می شود. به این منظور، از تصاویر تمام پولاریمتریک سنجندهٔ پالسار ماهوارهٔ آلوس، که در باند L فعالیت می کند، استفاده شده است. در ادامه، ساختار مقاله از این ترتیب پیروی میکند: یس از مقدمه، روش تجزیهٔ پولاریمتریک شرح داده می شود؛ در بخش سوم، دادهٔ مورد استفاده و چگونگی پردازشها و روشهای ارزیابی مطرح می شود؛ نتایج اجرا نیز در بخش چهارم آورده شده است؛ تحلیل نتایج و بحث در آخرین بخش مطرح می شود.

۲- مواد و روشها

با افزایش دریافت تصاویر راداری در حالت دوپولاریمتریک و استفادهٔ روزافزون از تصاویر دوقطبے، ضروری است محتوای اطلاعاتی این تصاویر با تصاویر تمام پلار یمتر یک مقایسه شود. روش های تجزیه پولارمتریک با هدف شناسایی مکانیسمهای بازپخش غالب پدیدهها در تصاویر راداری ارتقا یافتهاند. امکان تفکیک و طبقهبندی صحیح پدیدهها، با دانستن مكانيسم پخش، افزايش مي يابد. از مهم ترين روش هاي تجزیهٔ پولاریمتریک و تعیین مکانیسم پخش، می توان بــه روش کلودـــ یوتیــه (۱۹۹۶)، فریمن 🛛 دوردن ۱ (Yamaguchi et al., 2005) ، ياماگوشے (۱۹۹۸)، تـوزی^۳ (Touzi, et al., 1992) و ون زیـل^۴ (۱۹۸۹) اشاره کرد. روش فریمن دوردن مؤلفهٔ یخش را به سه جزء یخش حجمے، یخش دوگانه و یخش سطحی تجزیه می کند. در روش کلود_ پوتیه، سه شاخص زاویـهٔ آلف و انتروپی و انیزوتروپی از بانـدهای پولارمتریـک استخراج مي شود. زاويهٔ آلفا نشان دهندهٔ مكانيسم يخش است. مقادیر بالای آلفا بیانگر مکانیسم پخش حجمی و چندگانه و مقادیر پایین بیانگر پخش سطحیاند. درواقع، انترویی شاخصی از بینظمی بهشمار میآید. براساس مقادیر آلفا و انتروپی هـدف، مکانیسـم پخـش غالب پدیدہ مشخص می شود (Cloude & Pottier,

1996). در حقيقت، مكانيسم يخش اهداف براساس موقعیت آن در صفحهٔ آلفا۔ انتروپی مشخص میشود. برای ساده کردن، این صفحه به چند بخش تقسیم شده است و مکانیسم پخش غالب و خصوصیات فیزیکی هدف، براساس قرار گـرفتن آن در هـر بخـش، مشـخص می شود. یاماگوشی چهار مکانیسم یخش را معرفی کرد. براساس این روش، مکانیسم یخش غالب ممکن است حجمی، دوگانه، سطحی و یا از نوع هلیکس^۵ باشد.

روش کلود_ پوتیه، در ابتدا، برای دادههای تماميولاريمتريك ارتقا يافت. بااين حال، بعدها براي کاربرد در روش دوپولاریمتریک نیز اصلاح شد (Shan et al., 2011; Cloude, 2007). دو مؤلفة آلفا و انتروپي طبق فرمول های زیر محاسبه می شود.

$$\sum_{i=1}^{3} P_i * \alpha_i$$
 (۱) رابطه (۱)

 $\sum_{i=1}^{3} -P_i \log_3 P_i$, ابطه (۲)

 $p_i = \lambda_i / \sum_{i=1}^3 \lambda_i$, ** λ_i : eigen values from coherency matrix

دادهٔ مورد استفاده در این تحقیق مربوط به سنجندهٔ آلوس/ پالسار^۶ است. تصویر در حالت SLC دریافت شده است. در این تصویر، هـر چهـار بانـد پولاریمتریک شامل VH ،HV ،HH و VV وجود دارند. در گام نخست، این تصاویر چنددیده^۸ شدند. پس از این پردازش، ابعاد پیکسل برابر با ۱۲.۵× ۱۲.۵ متر شد. برای حذف خطای ناشی از توپوگرافی در تصویر، با استفاده از مدل رقومی ارتفاع، تصحیح رادیومتری ـ توپوگرافی^۹ انجام گرفت. در مرحلهٔ بعد، با استفاده از معادله (۳) و ضریب واسنجی، اعداد رقومی تبدیل به ضریب بازیخش (برحسب دسیبل) شدند (& Lavalle .(Wright, 2009

- 6. Advanced Land Observing Satellite / Phased Array Synthetic Aperture Radar type L-band (ALOS/PALSAR)
- 8. multi-look 7. single look complex
- 9. radiometric-terrain correction

^{1.} Freeman-Durden 2. Yamaguchi

^{3.} Touzi 4. Van Zyl

^{5.} helix-type

 $\sigma^{\circ}(dB) = 10 \log(DN^2) + CF$ (۳) رابطه (۳) σ° ضریب بازپخش DN عدد رقومی تصویر در باندهای پولاریمتریک DR ضریب واسنجی $-\Lambda$ ۳

برای کاهش تأثیرات لکههای راداری^۱، از فیلتر لی بهبودیافتـه^۲ اسـتفاده شـد. لکـههای راداری ظـاهری متفاوت بـه تصـاویر راداری میدهـد و فراینـد تفکیـک عوارض و پدیدهها را با دشواری همراه میکند. پنجره با اندازهٔ ۵×۵ تنظیم شد. اندازهٔ ابعاد پنجرهٔ فیلتر براسـاس شاخص فشردهسازی لکهٔ راداری^۳ انتخاب شد. این ابعاد پنجره جزء ابعاد متوسط فیلتر بهشـمار میآیـد. ابعـاد کمتر در پنجره کارآیی کاهش لکهها را ندارد. بـا توجـه به ابعاد موجود در تصویر نیز، فیلتر دارای ابعاد بزرگتـر سبب ازبینرفتن جزئیات تصویر میشود.

با توجه به انواع متفاوت کلاسهای پوشش زمین در تصویر و برای پرهیز از پیکسلهای مختلط^۴، از تصویر گوگل ارث، با قدرت تفکیک بالا، مربوط به زمان اخذ تصویر کمک گرفته شد. در نهایت، ۱۰۵ پیکسل برای مناطق ساختهشده، ۵۴۰ پیکسل برای اراضی کشاورزی، ۴۷۶ پیکسل برای کلاس زمینهای بایر و ۳۵ پیکسل برای کلاس آب در نظر گرفته شده است. نامتوازنبودن تعداد پیکسلهای نمونهٔ هر کلاس به علت تفاوت در مساحت نسبی هر کلاس در تصویر است.

سپس مقادیر مربوط به هر نمونه در باندهای پولاریمتریک و مؤلفههای آلفا و انتروپی محاسبهشده از تصاویر تمامپولاریمتریک و ترکیب دوگانهٔ باندهای پولاریمتریک استخراج شدند. برای محاسبهٔ میزان تطابق مؤلفههای پولاریمتریک محاسبهشده از تصاویر تمامپولاریمتریک با تصاویر دوپولاریمتریک، خطای مطلق میانگین^۵ مقادیر پیکسلهای نمونه، بین حالت تمامپولاریمتریک و حالت دوپولاریمتریک، محاسبه شد (رابطه (۴)).

 $MAE = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} |x_i - x|$ (۴) رابطه (۴) MAE خطای مطلق میانگین

مقدار مؤلفههای پولاریمتریک در حالت دوپولاریمتریک x_i مقدار مؤلفههای پولاریمتریک در حالت تمامپولاریمتریک x

۳- نتايج

۳-۱- تحلیل میزان بازپخش کلاسهای پوشش زمین در باندهای پولاریمتریک

بهمنظور بررسی بازپخش کلاسهای پوشش زمین در باندهای پولاریمتریک، مقادیر میانگین و انحراف معیار آنها بررسی شد. شکل ۱ نمودارهای پراکنش نمونهها را، در فضای دوبعدی، نمایش میدهد. کمترین میزان بازیخش در باندهای پولاریمتریک متعلق به کلاس آب است. مقدار میانگین کلاس آب تفاوت بسیاری با دیگر كلاسها دارد. بهطوركلي، بيشترين ميزان بازپخش به دو کلاس زمین های ساخته شده و زمین های بایر برمی گردد. بازپخش زمین های زراعبی شامل مقادیر متوسط بازپخش می شود. در نمودار پراکنش HH-HV، دو کلاس زمینهای بایر و مناطق ساخته شده مقادیر بازیخش نزدیکتری به هم دارند اما زمینهای زراعے و آب کاملاً تفکیک پذیرند. در نمودار پراکنش HV-VV، مشاهده می شود که مقادیر باز پخش کلاس های پوشش زمین در باند VV کمتر از باند HV است؛ بااین حال، در این نمودار پراکنش نیز، همان روند کلی مشاهده می شود. در نمودار پراکنش HH-VV نیز، مقادیر میانگین بازیخش در کلاس های متفاوت به هم نزدیکتر است. در این نمودار هم، فاصلهٔ میانگین کلاس زمینهای بایر و مناطق ساختهشده اندک است. کلاس زمین های زارعی با مقادیر بازیخش متوسط است و میانگین کلاس آب در فاصلهٔ دورتری قرار دارد.

3. Speckle Suppression Index (SSI)

5. Mean Absolute Error (MAE)

^{1.} speckle

^{2.} enhanced Lee filter

^{4.} mixed pixel

۲-۳- مقایسهٔ مؤلفهٔ آلفا در تصاویر تمام پولاریمتریک با پولاریمتریک دوگانه

برای درک کامل رفتار مؤلفهٔ آلفا در حالت دوپولاریمتریک، مقادیر آلفای تمام پولاریمتریک با مقادیر آلفا، در ترکیب دوگانهٔ پولاریمتریک، درمورد عوارض متفاوت بررسی شد. در شکل ۲، مقادیر آلفای دوپولاریمتریک HH-HV و تمام پولاریمتریک بهنسبت یکدیگر پلات شدهاند. محور افقی مقادیر آلفای تمام پولاریمتریک و محور HH-HV می مقادیر آلفا را در حالت دوپولاریمتریک تفاسب نشان می دهد. طبق مقایسهٔ کلی، بین دو مقدار، تناسب نزدیک به ۱:۱ برقرار است.

این تناظر درمورد تمامی کلاسهای پوشش زمین حفظ شده است. در جـدول ۱، مقـادیر خطـای مطلـق میانگین بین مقدار مؤلفهٔ آلفا در حالت تمام پولاریمتریک، با مقدار همین مؤلفه در حالت دوپولاریمتریـک HH-HV آمده است. میزان خطا برابر با ۲.۷۳ درجه است. بررسی مقایسهای مقادیر آلفا درمورد هر کلاس پوشـش زمین نشان میدهد که، در کلاس مناطق ساختهشده، مقادیر آلفـای تمام پولاریمتریـک از مقـادیر آلفـای بیشـتر از بیشتر است و این اختلاف، در مقـادیر آلفـای بیشـتر از بیشتر است و این اختلاف، در مقـادیر آلفـای بیشـتر از در این کلاس ۲.۲۶ است. در کلاس زمینهـای زراعی، مقادیر آلفای تمام پولاریمتریک از مقادیر آلفـای HH-HV بیشتر است.

شکل ۱. میانگین و انحراف معیار ضرایب بازپخش کلاسهای متفاوت پوشش زمین در حالتهای متفاوت دوپولاریمتریک

بیشترین اختلاف در مقادیر آلفای بیشتر از ۵۰ مشاهده می شود و اختلاف هایی، حدود ۶ تـ ۷ درجـه نیز، وجود دارد. میزان خطای محاسبه شده در کلاس زمینهای زراعی برابر با ۲.۷۵ است. خطای مطلق میانگین کلاس زمین بایر ۲.۶۳ محاسبه شده است. آلفای HH-HV کلاس زمین بایر، در بعضی موارد، از حالت تمام پولار یمتریک نیز بیشتر است اما در آلفاهای بالا، مانند سایر کلاسهای پوشش زمین، مقادیر آلفای تمام پولار يمتريک بيشتر از آلفاي HH-HV است. مقادير آلفا، در دو حالت تمامیولاریمتریک و HH-HV، انطباق بیشتری در کلاس آب دارد. خطای مطلق میانگین برابر با ۲.۴۲ است. درواقع، در این کلاس، میانگین مقادیر

آلفا در حالت تمام پولار یمتریک حدود ۳-۲ درجه بیشتر از حالت HH-HV است و این میزان اختلاف، بهطور همگن، در تمامی مقادیر آلفا حفظ شده است.

شکل ۳ نشان میدهد که مقادیر آلفا، هنگام استفاده از باندهای همقطبی، با مقادیر آلفای تمام پولار یمتریک انطباق خوبی ندارد. دامنهٔ مقادیر آلفا در حالت HH-VV بسیار محدود است و بین ۱۱ و ۴۰ قرار دارد؛ درصــورتى كه مقـادير آلفـاى مســتخرج از حالــت تمام پولاریمتریک بین ۲۶ و ۶۱ است. به طور کلی، مقادیر آلفای حالت HH-VV بسیار کوچکتر از مقادیر آلفای تمام پولار يمتريک است. اين اختلاف زياد سبب انتساب اشتباه مكانيسم يخش در حالت HH-VV مى شود.

شکل ۲. مقایسهٔ مقادیر آلفا در حالت دویولاریمتریک HH-HV با حالت تمامیولاریمتریک، در کلاسهای متفاوت یوشش زمین

این ترکیب دوباندی، بهویژه، قادر به تفکیک مکانیسم یخش حجمی نیست و به یدیدههایی با مكانيسم يخش حجمي، مكانيسم يخش سطحي منتسب خواهد شد. میانگین خطای مطلق بین مقادیر آلفای تمام پولاریمتریک با مقادیر آلفا در حالت دوپولاریمتریک HH-VV برابر با ۲۱.۰۷ است. بررسی مقادیر آلفا بهتفکیک کلاسها به شرح زیر است: در كــلاس مناطق ساختهشـده، مقادير آلفاي تمام پولار یمتریک با مقادیر آلفای HH-VV اختلاف دارد و این اختلاف روند ثابتی ندارد. اختلاف یادشده، در بعضی نقاط، حدود ۱۰ درجه و در برخی نقاط، تا ۳۰ درجه هم میرسد. میانگین خطای مطلق، در این کلاس، برابر با ۱۵.۹۴ است. در کلاس زمینهای زراعی، دامنهٔ مقادیر آلفای تمام پولاریمتریک محدودتر است؛ درصــورتی که مقـادیر آلفـای HH-VV در دامنــهٔ گستردهتری قرار می گیرد. اختلاف بین مقادیر آلفا، در دو حالت، بسیار متغیر است، از اختلافات بسیار اندک تا اختلافات بالا و تا حدود ۳۰ درجه را شامل می شود و روند مشخصی، چه در مقادیر بالا و چه مقادیر پایین، ندارد. بااین حال، میانگین خطای مطلق مقادیر آلفا برابر با ۲۰.۰۴ است. در کلاس زمینهای بایر، بین مقادیر آلفای تمام پولاریمتریک و HH-VV اختلاف وجود دارد اما، در مقادیر بالا، اختلاف مشاهدهشده کمتر است. مقدار خطای مطلق میانگین ۲۳.۶۳ است. در کلاس آب، دامنهٔ مقادیر آلفای تمامپولاریمتریک کوچکتر است و اختلاف بین مقادیر آلفای تمام پولاریمتریک و HH-VV، در مقادیر بالاتر، کمتر است. مقدار خطای مطلق بین مقادیر آلفای حالت تمام پولاریمتریک و دویولاریمتریک ۱۹.۹۴ HH-VV محاسبه شده است.

شکل ۴ مقایسهٔ آلفای تمام پولاریمتریک با آلفای محاسبه شده از باندهای دو پولاریمتریک HV-VV را نمایش می دهد. براساس این شکل، دامنهٔ مقادیر آلفا در حالت HV-VV بزرگتر از دامنهٔ مقادیر آلفای

تمام پولار یمتریک است. آلفای استخراج شده از دو باند HV و VV از مقادیر پایین حدود ۱۳ درجه شروع و تا حدود ۵۸ درجه را شامل می شود. مقدار خطای مطلق میانگین بین مقادیر آلفای دو حالت برابر با ۱۵.۳۸ است. در کلاس زمین های ساخته شده، دامنهٔ مقادیر آلفای حالت HV-VV نزدیک به دامنهٔ مقادیر آلفای تمام پولار يمتريک است. تقريباً در تمامي موارد، مقادير آلفای تمامیولاریمتریک از حالت آلفای HV-VV بیشتر است. بیشترین انطباق در مقادیر آلفای بزرگتر از ۵۰ درجه مشاهده می شود. مقدار خطای مطلق میانگین، در این کلاس، ۹.۳۵ است. در کلاس زمینهای زراعی، رفتار متفاوتي ديده مي شود. دامنه مقادير آلفاي تمام پولار يمتريک، در اين کلاس، از دامنهٔ مقادير آلفا در حالـت HV-VV کوچـکتر اسـت. مقـادیر آلفـای تمام پولاریمتریک محدود به مقادیر بین ۳۵ تا ۵۵ می شود؛ در حالی که مقادیر آلفای استخراج شده از دو باند HV و VV بين اعداد ۱۲ تا ۴۸ است. در اين کـلاس، اخـتلاف آلفای تمامیولاریمتریک و حالت دوپولاریزه زیاد است. مقادیر آلفای تمامپولاریمتریک همواره از آلفای استخراجشده از HV-VV بزرگتر است. میانگین خطای مطلق ۱۳.۵۵ محاسبه شده است. در کـلاس اراضیی بایر، دامنهٔ مقادیر آلفای دوپولاریمتریک بسیار زیاد است و هیچ روند خاصی بین آلفای تمامیولاریمتریک و دویولاریمتریک HV-VV ديده نمى شود. تنها انطباق مشاهده شده بين مقادير آلفای بزرگتر از ۵۵ درجه است. میانگین خطای مطلق بین مقادیر آلفا، در حالت دوپولاریمتریک HV-VV، با حالت تمام پولار یمتریک برابر با ۱۸.۶۸ در این کلاس است. درکلاس آب، میانگین خطا ۱۵.۱۱ است. در این کلاس، بیشتر مقادیر آلفای تمامپولاریمتریک در بازهٔ ۴۰ تـا ۵۰ قـرار دارد؛ درصـورتی که مقـادیر آلفـای دوپولاریمتریک بین ۱۵ تا ۴۲ در نوسان است و ارتباط مستقیمی بین این دو حالت وجود ندارد.

سارا عطارچی و مهدی رهنما

شکل ۳. مقایسهٔ مقادیر آلفا در حالت دوپولاریمتریک HH-VV با حالت تمامپولاریمتریک، در کلاسهای متفاوت پوشش زمین

شکل ۴. مقایسهٔ مقادیر آلفا، در حالت دوپولاریمتریک HV-VV، با حالت تمام پولاریمتریک در کلاس های متفاوت پوشش زمین

مقايسة مؤلفههاى پولاريمتريك سار دوپولاريمتريك با سار تمام پولاريمتريك

HV-VV	HH-VV	HH-HV	کلاس پوشش زمین
9.35	15.94	3.26	مناطق ساختهشده
13.55	20.04	2.75	زمینهای زراعی
18.67	23.36	2.63	زمینهای بایر
15.11	19.94	2.45	آب
15.38	21.07	2.73	كل

جدول ۱. مقادیر خطای مطلق میانگین بین مقادیر آلفا، در حالت تمام یولار پمتریک، با مقادیر انترویی دویولار پمتریک

۳–۳– مقایسهٔ مؤلفهٔ انتروپی تمام پولاریمتریک با پولاریمتریک دوگانه

مقادیر انتروپی تمامپولاریمتریک و مقادیر انتروپی دویولاریمتریک HH-HV دارای تناظر نزدیک به یکبه یک است. دامنهٔ مقادیر، در هر دو حالت، تقریباً بر هـم منطبـق اسـت و تمـامی مقـادیر ممکـن را دربـر می گیرد. براساس شکل ۵، انتروپی بین مقادیر نزدیک به صفر تا یک را به خود اختصاص داده است. مقایسهٔ کلے، همچنین، نشان میدهد که مقادیر انتروپے استخراج شـده از دو بانـد پولاريمتريك HH و HV بزرگتر از مقادیر آلفای تمامیولاریمتریک است. طبق جدول ۲، خطای مطلق میانگین برابر با ۰.۰۶ است. کلاس اراضی ساخته شده همان روند کلی را نشان میدهد. مقادیر انتروپی حالت دوپولاریزه از حالت تمام پولاریمتریک بزرگتر است. در مقادیر بین ۵.۰ تا ۸. ۰، تطابق بیشتری بین حالت تمام پولاریمتریک و پولاریمتریک دوگانه وجود دارد؛ ضمن اینکه، در این کلاس، دامنهٔ مقادیر کوچکتر است و بین اعداد ۰.۳ تا ۰.۹ قرار دارد. مقدار خطای مطلق میانگین برابر با ۰.۰۹ است. در کلاس زمینهای زراعی نیز، بین انتروپی تمام پولار یمتریک و انتروپی دو پولار یمتریک باندهای HH-HV، انطباق یکبهیک وجود دارد. مقادیر انتروپی متوسط، در حالت دوپولاریمتریک HH-HV، از مقادیر انترویی تمامیولاریمتریک بالاتر است. مقدار خطای مطلق میانگین برابر با ۰.۰۶ است. روند یکسانی در کلاس زمینهای بایر وجود دارد. میانگین میزان خطای مطلق بین انترویی حالت تمامیولاریمتریک با حالت HH-HV برابر بـ ۰.۰۶ اسـت. در ايـن كـلاس، مقـادير

انتروپی در حالت تمام پولاریمتریک با مقادیر انتروپی در حالت HH-HV تقریباً برابر است. در کلاس آب، مقادیر انتروپی دامنهٔ محدودتری را دربر می گیرد. بین مقادیر ۲۳۵۰ تا ۲۰۰ تناظر یکب ایک بین انتروپی دو حالت وجود دارد و این تناظر، در انتروپی های بزرگ تر از ۲.۷ برقرار نیست. میانگین مقدار خطای مطلق، در دو حالت، ۲۰۰۶ است.

مقایسهٔ انتروپی استخراجشده از دو باند HH-VV با مقادیر انتروپے تمامیولاریمتریک ہیچ ہمبستگیای ندارد. مقادیر انتروپی در حالت HH-VV از مقادیر نزدیک به صفر تا نزدیک به یک را دربر می گیرد. شکل ۶ نشان میدهد اختلاف بین مقادیر انتروپی دوپولاریمتریـــک HH-VV و مقــادیر انتروپــی تمام پولار یمتریک، در بعضی نقاط، تا ۶۰ درجه هم می سد. میانگین خطای مطلق بین مقادیر انتروپی در این حالت با حالت تمامیولاریمتریک برابر با ۰.۲۳ است. در کلاس مناطق ساختهشده، روند خاصی بین مقادیر انتروپی در دو حالت وجود ندارد. همین وضعیت در دو کلاس زمینهای زراعی و زمینهای بایر نیز وجود دارد. درمــورد کـلاس آب، مقـادیر انتروپــی دو حالـت تمامپولاریمتریک و مقادیر انتروپی استخراجشده از حالت HH-VV در دامنهای کوچکتر از دیگر کلاسها قرار دارد. بااین حال، در این دو حالت، روند خاصی بین مقادير انتروپي مشاهده نمي شود. مقدار خطاي مطلق میانگین بین مقادیر انترویی دویولاریمتریک HH-VV و تمام يولار يمتريك براي كلاس زمين ساخته شده، زمینهای کشاورزی، زمینهای بایر و آب، بهترتیب، برابر با ۰.۲۲ و ۰.۲۲ و ۰.۲۴ و ۰.۲۲ است.

سارا عطارچی و مهدی رهنما

شکل ۵. مقایسهٔ مقادیر انتروپی در حالت دوپولاریمتریک HH-HV با حالت تمامپولاریمتریک، در کلاسهای متفاوت پوشش زمین

شکل ۶. مقایسهٔ مقادیر انتروپی دوپولاریمتریک HH-VV با تمامپولاریمتریک، در کلاسهای متفاوت پوشش زمین

انتروپیهای استخراجشده از دو باند پولاریمتریک HV-VV كوچكتر از انتروپى تمام پولار يمتريك است. براساس شکل ۷، بین انتروپی در این دو حالت، تناظر یکبه یک برقرار نیست. این حالت در تمامی دامنهٔ مقادیر انتروپی دیده میشود. فقط در مقادیر آنتروپی پایین تر از ۳.۳ و بالاتر از ۰.۸، مقادیر انتروپی به هم نزدیک است. میانگین خطای مطلق برابر با ۰.۱۷ است. در کلاس اراضی ساخته شده نیز، همین روند دیده می شود. میانگین خطای مطلق ۰.۱۸ است. روند انتروپی زمینهای زراعی نیز به روند کلی بسیار شباهت دارد. میانگین خطای مطلق، بین مقادیر انتروپی در حالت

دوپولاریمتریک HV-VV و حالت تمام پولاریمتریک، ۰.۱۵ است. مقادیر انتروپی زمینهای بایر در محدودهٔ كوچكترى قرار دارد. تقريباً تمامى مقادير انتروپي استخراجشده از حالت دوپولاریمتریک کمتر از حالت تمام پولار يمتريک است. ميانگين خطاي مطلق برابر ۰.۱۸ است. مقادیر انتروپی تمامپولاریمتریک، در کلاس آب، کمتر از دیگر کلاس های پوشش زمین است و صرفاً بین ۴.۴ تا ۸.۴ قرار دارد. مانند سایر کلاسهای پوشش زمین، مقادیر انتروپی حالت دوگانه کوچکتر از حالت تمام يولار يمتريك است. مقدار خطاي مطلق بين مقادیر انتروپیے در حالیت HV-VV بے حالیت تمام پولار یمتریک برابر با ۰.۱۸ است.

شکل ۷. مقایسهٔ مقادیر انتروپی در حالت دوپولاریمتریک HV-VV با حالت تمامپولاریمتریک، در کلاسهای متفاوت پوشش زمین

HV-VV	HH-VV	HH-HV	كلاس پوشش زمين	
0.18	0.20	0.09	مناطق ساختەشدە	
0.15	0.21	0.06	زمینهای زراعی	
0.18	0.25	0.06	زمینهای بایر	
0.18	0.22	0.06	آب	
0.17	0.23	0.06	كل	

جدول ۲. مقادیر خطای مطلق میانگین بین مقادیر انتروپی تمام پولاریمتریک با مقادیر انتروپی دو پولاریمتریک

۴- بحث و نتیجهگیری

هدف اصلی، در این تحقیق، بررسی میزان انطباق مؤلف المالي بولاريمتريك استخراج شده از حالت تمام پولار یمتریک با حالت دو پولار یمتریک است. برای این منظور، سه ترکیب دوباندی HH-HV و HH-VV و HV-VV در نظر گرفته شد. سـپس، مؤلفههای آلفا و انتروپی روش کلود پوتیهٔ حالت تمام پولاریمتریک با مقادیر آلفا و انتروپی استخراج شده از ترکیبات دوباندی مقایسه شد. بهقصد بررسی دقیق تر، این مقایسه درمورد كلاس هاى متفاوت پوشش زمين شامل زمين هاى ساخته شده، اراضی کشاورزی، زمین های بایر و آب صورت گرفت. همچنین، بهمنظور بررسی کمّی، مقادیر خطاى ميانگين مطلق بين مؤلفه هاى تمام پولاريمتريک و دوپولاریمتریک محاسبه شد. مقادیر آلفای دوپولاریمتریک HH-HV، در مقایسه با دیگر حالتهای دوپولاریمتریک، انطباق بیشتری با مقادیر آلفای تمام پولار يمتريک دارد. کمترين ميزان تطابق در آلفاي محاسبه شده از دو باند هم قطب HH-VV دیده می شود. در این حالت، دامنهٔ مقادیر آلفا بسیار کوچک است و بهطور محسوسی، از حالت تمام پولاریمتریک کمتر است. افزون بر آن، مكانيسم پخش حجمي مشخص نیست و به بیشتر پیکسلهای مکانیسم غالب، بهاشتباه، مكانيسم پخش سطحى تعلق خواهد گرفت. فقدان باند پولاریمتریک غیرهمقطب، در این ترکیب باندی، منجر به این نتیجه شده است. در حالت دویولاریمتریک HV-VV، برخلاف دو حالت دیگر، مقادیر آلف بزرگتر از حالت تمام پولار یمتریک است. بااین حال، در مقایسهٔ مقادیر این حالت با حالت تمامیولاریمتریک، روند منظمی

مشاهده نمی شود. در ترکیب HH-HV، در تمامی کلاسهای کاربری زمین، بهجز آب، بیشترین میزان اختلاف مقادیر آلفا با حالت تمام پولاریمتریک در مقادیر آلفای بالاتر از ۴۵ درجه مشاهده می شود. بیشترین میزان انطباق مقادیر آلفا مربوط به کلاس آب است. همگنی نمونهها و نبود پیکسلهای مخلوط ممکن است مقدار آلفا تغییرات چندانی ندارد و در دامنهٔ محدودی قرار گرفته است. مقایسهٔ مقادیر خطای مطلق نشان می دهد که کمترین خطا در حالت دوپولاریمتریک HV-HV و بیشترین خطا در حالت کوپولاریمتریک شده است. بین کلاسهای متفاوت پوشش اراضی، تفاوت معناداری وجود ندارد؛ بااینحال، کلاس آب دقتی بیشتر از سایر کلاسها دارد.

ب مقالوه، طی مقایس ۱ نتایج مقادیر انتروپی تمام پولاریمتریک با دوپولاریمتریک، مشخص می شود مقادیر انتروپی دوپولاریمتریک HH-HV بیشترین همبستگی را با مقادیر انتروپی تمام پولاریمتریک دارد. مقدار خطای مطلق میانگین، در این ترکیب دوباندی، از سایر ترکیبات دوباندی کمتر است. در این حالت، مقادیر انتروپی از حالت تمام پولاریمتریک بالاتر است و درعین حال، تناظر یک به یک مشاهده می شود. مقادیر انتروپی استخراج شده از دو ترکیب دیگر، یعنی انتروپی است استار دی با مقادیر انتروپی انتروپی نمام پولاریمتریک ندارد. ضعیف ترین شرایط متعلق ب ترکیب VV-H است. فقدان باند غیر هم قطب، در این ترکیب، علت نتیجهٔ ضعیف محسوب می شود. بررسی Geoscience and Remote Sensing, 34(2), PP. 498-518.

- Dhar, A.T., Gray, B.D. & Menges, C.C., 2011, Comparison of Dual and Full Polarimetric Entropy/Alpha Decompositions with TerraSAR-X, Suitability for Use in Classification, In 2011 IEEE International Geoscience and Remote Sensing Symposium, PP. 456-458, IEEE.
- Freeman, A. & Durden, S.L., 1998, A Threecomponent Scattering Model for Polarimetric SAR Data, IEEE Transactions on Geoscience and Remote Sensing, 36(3), PP. 963-973.
- Izumi, Y., Demirci, S., bin Baharuddin, M., Watanabe, T. & Sumantyo, J., 2017, Analysis of Dual-and Full-circular Polarimetric SAR Modes for Rice Phenology Monitoring: An Experimental Investigation through Groundbased Measurements, Applied Sciences, 7(4), P. 368.
- Ji, K. & Wu, Y., 2015, Scattering Mechanism Extraction by a Modified Cloude-pottier Decomposition for Dual Polarization SAR, Remote Sensing, 7(6), PP. 7447-7470.
- Lavalle, M. & Wright, T., 2009, Absolute Radiometric and Polarimetric Calibration of ALOS PALSAR Products, Document lssue (1), Revision (3).
- Lee, J.S., Grunes, M.R. & Pottier, E., 2001, Quantitative Comparison of Classification Capability: Fully Polarimetric Versus Dual and Single-polarization SAR, IEEE Transactions on Geoscience and Remote Sensing, 39(11), PP. 2343-2351.
- Lee, J.S., Grunes, M.R., Pottier, E. & Ferro-Famil, L., 2004, Unsupervised Terrain Classification Preserving Polarimetric Scattering Characteristics, IEEE Transactions on Geoscience and Remote Sensing, 42(4), PP. 722-731.

رفتار مؤلفهٔ انتروپی دوپولاریمتریک HH-HV، در کلاسهای متفاوت پوشش زمین، نشان میدهد که مقادیر انتروپی بسیار گسترده و در اغلب موارد، از حالت تمامپولاریمتریک بالاتر است. در تمامی کلاسهای پوشش اراضی، در مقادیر انتروپی متوسط (۲۰ تا ۰.۸) بیشترین میزان تطابق مشاهده میشود. اختلاف معناداری بین مقادیر خطای مطلق میانگین، در کلاسهای متفاوت پوشش اراضی، وجود ندارد و میان مقادیر انتروپی تمامی کلاسهای پوشش زمین، در حالت HH-HV با حالت تمامپولاریمتریک، انطباق خوبی وجود دارد.

بهطورکلی، میتوان نتیجه گرفت که بهترین ترکیب باندی، برای جایگزینی حالت تمام پولاریمتریک، ترکیب دوپولاریمتریک HH-HV است. همچنین، بهعلت درک پدیدهٔ تغییر قطبش، وجود باندهای غیرهمقطب ضروری است. از بین کلاسهای متفاوت پوشش اراضی نیز، مقادیر آلفای دوپولاریمتریک HH-HV، در کلاس آب، انطباق بیشتری با حالت تمام پولاریمتریک دارد.

۵- سپاسگزاری تصویر آلوس/ پالسار بهکاررفته در این پژوهش از سایت آژانس فضایی اروپا، بهرایگان، دریافت شده است.

۶- منابع

- Ainsworth, T.L., Kelly, J.P. & Lee, J.S., 2009, Classification Comparisons between Dual-pol, Compact Polarimetric and Quad-pol SAR Imagery, ISPRS Journal of Photogrammetry and Remote Sensing, 64(5), PP. 464-471.
- Cloude, S., 2007, **The Dual Polarization** Entropy/Alpha Decomposition: A PALSAR Case Study, Science and Applications of SAR Polarimetry and Polarimetric Interferometry, Vol. 644.
- Cloude, S.R. & Pottier, E., 1996, A review of Target Decomposition Theorems in Radar Polarimetry, IEEE Transactions on

- Łoś, H., Osińska-Skotak, K., Pluto-Kossakowska, J., Bernier, M., Gauthier, Y.
  & Pawłowski, B., 2019, Performance Evaluation of Quad-pol Data Compare to Dual-pol SAR Data for River Ice Classification, European Journal of Remote Sensing, 52(sup1), PP. 79-95.
- Shan, Z., Wang, C., Zhang, H. & Chen, J., 2011, H-alpha Decomposition and Alternative Parameters for Dual Polarization SAR Data, Proc. PIERS, SuZhou, China.
- Simioni, J.P.D., Guasselli, L.A., Nascimento, V.F., Ruiz, L.F.C. & Belloli, T.F., 2019, Integration of Multi-sensor Analysis and Decision Tree for Evaluation of Dual and Quad-Pol SAR in L-and C-bands Applied for Marsh Delineation, Environment, Development and Sustainability, 1-18.
- Sugimoto, M., Ouchi, K. & Nakamura, Y., 2013, On the Similarity between Dualand Quad-eigenvalue Analysis in SAR Polarimetry, Remote Sensing Letters, 4(10), PP. 956-964.
- Touzi, R., Goze, S., Le Toan, T., Lopes, A. & Mougin, E.,1992, Polarimetric Discriminators for SAR Images, IEEE Transactions on Geoscience and Remote Sensing, 30(5), PP. 973-980.
- Turkar, V., Deo, R., Hariharan, S. & Rao, Y.S., 2011, Comparison of Classification Accuracy between Fully Polarimetric and Dual-polarization SAR Images, In 2011 IEEE International Geoscience and Remote Sensing Symposium, PP. 440-443.
- Van Zyl, J.J., 1989, Unsupervised Classification of Scattering Behavior Using Radar Polarimetry Data, IEEE Transactions on Geoscience and Remote Sensing, 27(1), PP. 36-45.
- Xie, L., Zhang, H., Wang, C. & Shan, Z., 2015, Similarity Analysis of Entropy/

alpha Decomposition between HH/VV Dual-and Quad-polarization SAR Data, Remote Sensing Letters, 6(3), PP. 228-237.

Yamaguchi, Y., Moriyama, T., Ishido, M. & Yamada, H., 2005, Four-component Scattering Model for Polarimetric SAR Image Decomposition, IEEE Transactions on Geoscience and Remote Sensing, 43(8), PP. 1699-1706.